

***Må tidligst offentliggøres, når talen er holdt
Det talte ord gælder***

Folketingets formand Henrik Dam Kristensen Ved mødet i Idrætshallen, Flensborg Lørdag den 29. maj 2021 kl. 19.30

Kære venner

Hvor er jeg glad for at stå her i dag!

Jeg er beæret over at repræsentere Folketingets Præsidium ved jeres traditionelle årsmøde.

Sidste år sad Europa fast i pandemiens greb. Vi skulle holde smitten i kort snor. Vi kunne ikke mødes i større grupper.

Som så meget andet måtte de sydslesvigske årsmøder aflyses. Det var drønærgeligt.

Jeg har besøgt jeres årsmøde mange gange og er hver gang blevet grebet af den gode stemning.

Glade mennesker i alle aldre og afskygninger, men alle med dansk sprog og kultur i hjertet.

Jeg ved, at arrangørerne har fulgt de daglige smittetal med tilbageholdt åndedræt. Der er blevet talt på knapper.

Det ville heller ikke være til at bære at skulle aflyse for andet år i træk.

Sidste år var alle sejl sat til for at fejre 100-året for Genforeningen.

Folkeafstemningerne i 1920 trak en grænse mellem Danmark og Tyskland, der har ligget fast i mere end 100 år.

Dens demokratiske legitimitet gjorde den stærk nok til at overleve omvæltningerne efter 2. Verdenskrig.

Også selv om kræfter i Danmark efter 1945 gjorde deres for at udnytte Tysklands nederlag til at rykke grænsen sydpå.

Der var sidste år planlagt mere end 1.000 store og små arrangementer i grænselandet.

De skulle lægge brik på brik til en mosaik. Om de mennesker, der har levet og lever i grænseregionen.

Om at lægge gamle modsætninger bag sig.

Og om dansk-tysk enighed om at beskytte mindretallene.

Sammen med andre medlemmer af Folketinget havde jeg glædet mig til en rejse til grænseregionen i marts.

Over 50 af mine kolleger ville med på turen. Det havde gjort os til den største delegation af folketingsmedlemmer på rejse til et andet land.

Det siger noget om den store politiske interesse for grænseområdet og den danske sag i Sydslesvig.

Jeg ærgrer mig stadig gul og grøn over, at genforeningsrejsen blev aflyst med kort varsel.

Men der skal nok komme en anledning til at gennemføre rejsen en anden god gang.

I over 100 år har I holdt dansk sprog og kultur i live med jeres skoler, børnehaver, foreninger og kirker.

Jeres trofasthed over for det danske er lige så stærk som for 100 år siden.

Dengang stod jeres oldeforældre tilbage med en enorm skuffelse.

De følte sig som tabere i folkeafstemningerne.

Den samme følelse havde de tysksindede nord for den grænse, der blev trukket som et resultat af afstemningerne.

Datidens politikere stod med en prekær situation.

Den havde potentiale til at skabe uro og konflikter og få lokale samfund til at slå revner.

Heldigvis blev situationen løst klogt.

Og med de bedste redskaber, vi har til rådighed som civiliseret samfund – nemlig demokrati og mindretalsbeskyttelse.

Demokrati kendes ikke kun på, at flertallet bestemmer.

Demokrati handler også om, hvordan de mange behandler de få.

Som de fleste andre forældre har jeg læst Pippi Langstrømpe for mine børn.

Her står et sted, at "den, som er vældig stærk, bør også være vældig rar".

Flertallet skal være tolerant, vise overskud og dele ud af sin magt.

Det har Danmark og Tyskland gjort ved at beskytte mindretallene på begge sider af grænsen.

Grænsedragning ved hjælp af stemmesedlen kombineret med politiske rettigheder for

mindretallene tjener som forbillede for regioner rundt omkring i verden, hvor man står med samme udfordringer, som I gjorde dengang.

Efter fjendskab og flere krige har Danmark og Tyskland været gode naboer i mere end 100 år.

Vi samarbejder i EU. Vi er allierede i Nato. Vi handler meget med hinanden. Og vi besøger tit hinandens lande.

Danmark og Tyskland bekræftede for nylig det gode naboskab gennem en venskabserklæring, som udenrigsminister Jeppe Kofod og hans tyske kollega Heiko Maas underskrev for at markere 100 år for Genforeningen.

Forbilledet er den venskabstraktat, som den franske præsident De Gaulle og den vesttyske forbundskansler Konrad Adenauer underskrev i 1963, da de tidligere ærkefjender Frankrig og Tyskland besejlede deres venskab.

Grænsen mellem de to lande har skiftet karakter. Fra et "mod hinanden" til et "med hinanden" og sidenhen til et "for hinanden".

Det er en forandring, der i høj grad er drevet frem af civilsamfundene.

Mennesker som jer. Som mindretal har I en stor del af æren for harmoni og samarbejde i grænseregionen.

Sådan var det selvfølgelig ikke for 100 år siden.

Men da de dansksindede i 1920 først havde slugt skuffelsen, begyndte de hurtigt at organisere sig for at holde danskheden i live.

Historikeren Palle Lauring har sagt, at Danmark er en brugsforening. - Det er et plusord i min bog.

Vi ved af erfaring, at vi bliver stærkere, hvis vi står sammen.

Tænk på andelsbevægelsen, højskolebevægelsen og fagbevægelsen.

Folkelige bevægelser, der har formet det danske samfund.

I har på samme måde bevaret danskheden gennem jeres fællesskaber.

Fællesskaber, der har vokset sig stærke.

Fællesskaber, der har vist deres værdi ved at udvikle og forny sig.

Danskheden syd for grænsen er i dén grad i live.

Danske skoler og børnehaver er populære og tiltrækker børn og unge mennesker fra hjem, der måske ikke har dansksindede i stamtræet flere generationer tilbage.

Det handler om noget andet og mere end dansk sprog.

Det handler om værdier, som mange kan se sig selv og deres børn i.

Politisk har I fundet sammen i Sydslesvigsk Vælgerforening, der arbejder for at ligestille mindretallet med flertalsbefolkningen.

Om at styrke kræfterne regionalt.

Om at bringe beslutningerne tættere på borgerne.

Til efteråret stiller SSW op til valget til Forbundsdagen for første gang i 60 år.

Jeg ønsker spidskandidat Stefan Seidler og de andre kandidater et godt valg.

Jeres engagement er en påmindelse om, at vi danskere nord for grænsen har pligt til at støtte jeres sag.

Som I ved, går løftet tilbage til daværende statsminister Niels Neergaard og hans berømte ord på Dybbøl Banke. - Løftet vort står stadig ved magt.

I mine 30 år i Folketinget har jeg aldrig oplevet nogen diskussion om det årlige bidrag på finansloven til sydslesvigerne.

Her går Folketinget i samme takt.

Der er der ingen vaklen i geledderne.

Corona har kastet en skygge over vores liv de sidste 14-15 måneder.

Vi har levet med usikkerhed og frygt for en livsfarlig sygdom.

Det har været besværligt. Men nødvendigt.

Alle har levet med afstand, forbud og restriktioner.

Vi bliver fattigere, når vi ikke kan rejse og få nye indtryk. Vi går glip af viden, når vi ikke kan forsamles.

Forbuddene har ramt jer som dansk mindretal særlig hårdt.

For jer er det en livsnødvendighed at kunne forsamles. I kan kun bevare jeres danske rødder gennem fællesskaber.

Det er ikke noget, man kan gøre i små bobler.

Jeg glæder mig på jeres vegne over, at normaliteten er ved at være tilbage.

Mange af jer er grænsegængere. I arbejder eller har familie på den anden side af grænsen. Det har været bøvlet.

Den nationale tilgang til virusbekæmpelse harmonerer ikke med åbne grænser.

Heller ikke med en flydende opfattelse af grænseregionen som et mulighedsrum uden grænsebomme.

Man bor i ét land, uddanner sig i et andet – og holder med Flensburg-Handewitt i håndbold.

De var alligevel aldrig blevet så gode uden de mange danskere på holdet.

Det er mit håb, at de danske og tyske myndigheder vil blive bedre til at tage regionale hensyn på tværs af grænsen, hvis vi igen bliver ramt af en pandemi.

Der skal være en tættere og mere systematisk dialog mellem myndigheder i Danmark, Tyskland og Slesvig-Holsten.

Men pandemien har også på forunderlig vis bekræftet de tætte bånd mellem Danmark og Slesvig-Holsten.

Den danske regering har stillet 50.000 doser af AstraZeneca vaccine til rådighed for borgerne i Slesvig-Holsten.

Jeg håber, det kan speede vaccineplanen op, så I hurtigere kan få jeres hverdag tilbage.

Med det håb vil jeg ønske jer fortsat godt årsmøde.

Tak for ordet.